

OKVIRNI ZAKON O ZALOZIMA BOSNE I HERCEGOVINE

("Sl. glasnik BiH", br. 28/2004 i 54/2004)

I - OPŠTE ODREDBE

1. Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se:

- a) zasnivanje, registracija, pravo prvenstva i izvršenje založnog prava koje je definisano članom 2. ovog zakona;
- b) registracija, pravo prvenstva i izvršenje stranih prava u obliku zaloga koja su definisana članom 2. ovog zakona; i
- c) registracija i pravo prvenstva srodnih prava, posebnih svojinskih prava, ranije stečenih prava i stranih prava u obliku posebnih svojinskih prava koja su definisana članom 2. ovog zakona; i
- d) organizacija i način rada Registra zaloga.

Ovim zakonom ne uređuju se prava koja proizilaze iz pravnih poslova koji:

- a) se odnose na stvari izuzete od izvršenja po osnovu nekog drugog zakona Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH), ili drugih institucija kojima je povjereno vršenje javnih ovlaštenja;
- b) se odnose na plate, osim u slučaju iz člana 10. ovog zakona;
- c) su predmet međunarodne konvencije ili ugovora koji je ratifikovala BiH, ukoliko konvencija ili ugovor predviđa registraciju, pravo prvenstva i izvršenje založnog prava ili posebnih svojinskih prava;
- d) se odnose na zalaganje vrijednosnih papira uređenih posebnim zakonom o vrijednosnim papirima;
- e) se odnose na zalaganje trgovačkih vrijednosnih papira, osim ukoliko je trgovački vrijednosni papir "korist od obezbjeđenja" koja je definisana članom 2. ovog zakona.

2. Značenje izraza

Član 2

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

Glavni izrazi:

"Posebno svojinsko pravo" znači pravo:

- a) prodavca kod ugovora o prodaji sa zadržavanjem prava svojine;
- b) zakupodavca kod ugovora o dugoročnom zakupu;
- c) prijemnika jednog ili više potraživanja koji nije založni povjerilac; i
- d) komitenta kod ugovora o komisionu ako su i komisionar i komitent lica čija je poslovna djelatnost promet stvarima po osnovu ugovora o komisionu.

"Ranije stečeno pravo" znači zalog, srodno pravo, odnosno posebno svojinsko pravo koje je zasnovano na stvari u skladu sa zakonima BiH ili drugih institucija kojima je povjereno vršenje javnih ovlaštenja prije početka primjene ovog zakona.

"Stvarno pravo zasnovano u drugoj državi" (u daljem tekstu: strano pravo) znači pravo koje je nastalo van BiH i koje bi bilo:

- a) posebno svojinsko pravo, da je nastalo u BiH; ili
- b) zalog, da je nastalo i registrovano u skladu sa ovim zakonom.

"Srodno pravo" znači stvarno pravo na stvari koje nije pravo svojine, koje obezbjeđuje obligaciju, te koje je zasnovano u skladu sa nekim drugim zakonom BiH ili drugih institucija javne vlasti. Srodno

pravo podrazumijeva, ali nije ograničeno na, stvarna prava na stvari koja obezbjeđuju potraživanja BiH ili drugih institucija javne vlasti i stvarna prava (zaloge) na stvarima zasnovana u skladu sa odlukom suda. Srodno pravo uključuje zalog samo ako je zasnovan na osnovu sudske odluke u skladu sa nekim drugim zakonom BiH ili drugih institucija javne vlasti. Pod srodnim pravom ne smatra se: posebno svojinsko pravo, zalog zasnovan u skladu sa ovim zakonom, ranije stečeno pravo i strano pravo, koji su definisani članom 2. ovog zakona.

"Zakup" znači svaki ugovor u kojem zakupodavac pristaje da preda zakupcu posjed stvari za njegovu upotrebu, a zakupac zauzvrat prihvata obavezu da plati dogovoreni novčani iznos. Ovo uključuje i zakup u kojem zakupac postaje vlasnik stvari ili ima pravo da postane vlasnik stvari po isteku vremena zakupa.

a) **"Dugoročni zakup"** znači:

a1) zakup čije je trajanje duže od šest mjeseci;

a2) zakup u trajanju od šest mjeseci ili kraće ukoliko ugovor o zakupu predviđa automatsko produženje zakupa, odnosno mogućnost njegovog produženja po izboru jedne od ugovornih strana ili dogovorom svih strana, jednom ili više puta, a konačni zbir, uključujući i početni rok, može preći rok od šest mjeseci.

b) **Ne smatra se zakupom u smislu ovog zakona:**

b1) zakup u kojem je zakupodavac lice koje se ne bavi iznajmljivanjem stvari u vidu poslovne djelatnosti;

b2) zakup namještaja ili kućanskih aparata u slučaju zakupa nepokretnih stvari, gdje je upotreba namještaja ili aparata sastavni dio korištenja nepokretne stvari.

"Zalog" znači stvarno pravo na stvari uspostavljeno u skladu sa odredbom iz člana 4. stav 1. ovog zakona, a koje je stečeno od strane zalogoprimca kao sredstvo obezbjeđenja jednog ili više postojećih ili budućih potraživanja. Posjedovni zalog smatra se zalogom u smislu ovog zakona samo ako ispunjava uslove iz člana 4. stav 1. ovog zakona.

Ostali izrazi:

"Građevinski materijal" znači materijal koji je ugrađen u strukturu građevine na takav način da bi njegovo odvajanje neizbježno uzrokovalo premještanje ili uništenje nekog dijela građevine, štetu od atmosferskih uticaja, odnosno pogoršanje opšteg stanja u građevinskom smislu. Građevinski materijal ne uključuje uređaje za grijanje, uređaje za klimatizaciju ili uređaje za unutrašnji transport koji su ugrađeni u cilju obavljanja aktivnosti unutar građevine ili na građevini, kao i druge slične uređaje.

"Imati saznanje" znači da:

a) fizičko lice ima saznanje o nečemu kada je informacija od strane fizičkog lica pribavljena pod okolnostima u kojima bi lice koje postupa sa pažnjom prosječnog čovjeka spoznalo takvu informaciju;

b) ortakluk ima saznanje o nečemu kada je informacija naišla na pažnju jednog od ortaka ili lica koje ima kontrolu nad upravljanjem poslovnim aktivnosti, a pod okolnostima u kojima bi lice koje postupa sa pažnjom prosječnog čovjeka spoznalo takvu informaciju;

c) privredno društvo ima saznanje o nečemu kada je:

c1) informacija naišla na pažnju direktora društva, ili zaposlenika koji je odgovoran za pitanje na koje se informacija odnosi, pod okolnostima u kojima bi lice koje postupa sa pažnjom prosječnog čovjeka spoznalo takvu informaciju, ili

c2) kada je informacija u pismenom obliku preporučenom poštom dostavljena u registrovano sjedište privrednog društva.

d) Institucija javne vlasti ima saznanje o nečemu kada je informacija naišla na pažnju službenika koji je odgovoran za pitanje na koje se informacija odnosi, pod okolnostima u kojima bi lice koje postupa sa pažnjom prosječnog čovjeka spoznalo takvu informaciju.

"Korist od obezbjeđenja" predstavlja odredivu imovinu koja direktno ili indirektno potiče od obezbjeđenja. Ona takođe uključuje i sve ono što predstavlja prihod od osiguranja obezbjeđenja ili odštetu za izazvane gubitke ili pričinjenu štetu na obezbjeđenju. Stvar koja direktno ili indirektno potiče od raspolaganja koristi od obezbjeđenja takođe predstavlja korist od obezbjeđenja.

"Kredit" znači novčani zajam, ugovorna obaveza dati novčani zajam, ili pravo povjerioca ugovorne obaveze bilo koje vrste da zahtijeva ispunjenje od dužnika u budućnosti.

"Obezbjeđenje" znači stvar koja je predmet zaloga, posebnog svojinskog prava, srodnog prava, ranije stečenog prava, odnosno stranog prava. Obezbjeđenje uključuje i korist od obezbjeđenja.

"Pravilnik o zalozima" znači pravilnik koji donosi ministar pravde u skladu sa članom 17. ovog zakona.

"Registracija", **"registrovano"** ili **"registrovanje"** se odnosi na podatke određene Pravilnikom o zalozima u cilju upisa ili izmjene registracije, a koji se nalaze u Registru zaloga u skladu sa članom 20. ovog zakona.

"Serijski broj", **"jedinstveni matični broj"**, **"poreski broj pravnog lica"** i **"registracioni broj"** imaju značenje koje je određeno Pravilnikom o zalozima.

"Stvar" znači tjelesnu ili netjelesnu pokretnu stvar. Stvar uključuje kako individualno određene stvari, tako i stvari određene po rodu.

"Ugovor o zalogu" znači pismeni ugovor potpisan od strane založnog povjerioca i založnog dužnika kojim se uspostavlja zalog u korist založnog povjerioca na dužnikovoj postojećoj ili budućoj stvari ili oboje, a koja je opisana ugovorom u skladu sa ovim zakonom. Za valjanost ugovora nije potrebna notarska obrada, odnosno ovjera, niti ovjera kod suda ili opštinske službe.

"Uobičajeni način poslovanja" znači vođenje poslovanja na način koji je uobičajen i opšteprihvaćen za poslovnu djelatnost takve vrste.

"Usjevi" znači urod bilo koje vrste biljaka, bez obzira da li su sazreli ili ne, i bez obzira da li su prirodno odrasli ili su zasađeni, kao i da li su pričvršćeni za zemlju korijenjem ili formiraju dijelove drveća ili biljaka koji su pričvršćeni za zemlju. Pod usjevima se podrazumijeva i drveće samo u sljedećim slučajevima:

- a) ako je uzgojeno u rasadniku; ili
- b) ako je uzgojeno u cilju koji nije proizvodnja trupaca ili proizvoda drvne industrije; ili
- c) ako je uzgojeno radi sadnje u cilju pošumljavanja.

3. Predmet zaloga

Član 3

Zalog se može zasnovati na stvari u svojini založnog dužnika kao i na stvari na kojoj će on steći pravo svojine tek nakon zaključenja ugovora o zalogu.

Zalog može obezbjeđivati jednu ili više postojećih ili budućih novčanih obaveza.

Obaveza može biti obaveza založnog dužnika ili drugog lica.

II - PRAVA I OBAVEZE ZALOŽNOG POVJERIOCA I ZALOŽNOG DUŽNIKA

1. Nastanak zaloga

Član 4

Zalog je nastao ispunjenjem sljedeća četiri uslova, bez obzira kojim su redom ispunjeni:

- a) u Registru zaloga postoji registracija koja se odnosi na taj zalog;
- b) lica koja su označena kao založni dužnik i založni povjerilac u registraciji iz tačke a) ovog stava su zaključila ugovor o zalogu;
- c) lice označeno kao založni dužnik u registraciji iz tačke a) ovog stava je vlasnik stvari koja je ugovorom o zalogu iz tačke b) ovog stava određena kao obezbjeđenje; i
- d) da je lice označeno kao založni povjerilac u registraciji iz tačke a) ovog stava, odnosno neko drugo lice u skladu sa ugovorom o zalogu iz tačke b) ovog stava ili sa njim povezanim ugovorom, dalo ili je obavezno dati kredit licu označenom kao založni dužnik u registraciji iz tačke a) ovog stava ili trećem licu.

Uslov iz stava 1. tačke c) ovog člana takođe je ispunjen ako je po ugovoru kojim nastaje posebno svojinsko pravo na stvari ovo lice kupac, zakupac, ustupilac potraživanja, odnosno komisionar.

2. Odredbe ugovora o zalogu

Član 5

U ugovoru o zalogu, obezbjeđenje mora biti dovoljno određeno, na način da može biti identifikovano ukoliko se pojave pitanja valjanosti, prava prvenstva i izvršenja založnog prava.

Ništave su sljedeće odredbe ugovora o zalogu ukoliko su ugovorene prije povrede obaveza iz tog ugovora od strane založnog dužnika kojima se:

- a) založni dužnik odriče svojih prava iz ovog zakona ili ih ograničava;
- b) dozvoljava oduzimanje obezbjeđenja u skladu sa članom 26. stav 3. ovog zakona.

3. Zalog na koristi od obezbjeđenja

Član 6

Zalog i posebna svojinska prava, kao i njihova postojeća prava prvenstva u odnosu na obezbjeđenje protežu se i na korist od obezbjeđenja u slučaju:

- a) da registracija tog zalogu i posebnog svojinskog prava uključuje i opis koristi iz obezbjeđenja u skladu sa članom 5. stav 1. ovog zakona; ili
- b) da je korist od obezbjeđenja novac ili potraživanje plativo po osnovu police osiguranja, ili naknade štete za izazvane gubitke, odnosno pričinjenu štetu na obezbjeđenju.

III - PRAVA PRVENSTVA

1. Opšta pravila o pravu prvenstva

Član 7

Ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno, prava prvenstva između zalogu, srodnih prava i posebnih svojinskih prava na obezbjeđenju su određeni redoslijedom kojim se registracije pojavljuju u Registru zalogu, po pravilu da ranija registracija ima pravo prvenstva nad kasnijom registracijom. Pravo prvenstva ne može biti određeno na osnovu posjeda obezbjeđenja.

Zalog koji je registrovan prije srodnog prava ima pravo prvenstva nad tim srodnim pravom, ali samo do iznosa kredita isplaćenog od strane založnog povjerioca do momenta registracije srodnog prava. Srodno pravo ima pravo prvenstva nad zalogom za onaj iznos kredita koji je isplaćen nakon momenta registracije srodnog prava.

U slučaju iz stava 3. ovog člana založni povjerilac ima pravo da odustane od ugovora i da se oslobodi od obaveze isplate preostalog dijela kredita.

2. Posebno pravo prvenstva

Član 8

Ukoliko ovim članom nije drugačije određeno, zalog, odnosno posebno svojinsko pravo imaju pravo prvenstva nad ranijim zalogom, odnosno ranije registrovanim srodnim pravom ukoliko je:

- a) u slučaju kasnijeg zalogu, kredit koji je njime obezbijeđen neposredno iskorišten za nabavku stvari koja je predmet tog zalogu; i
- b) u slučaju da je registracija kasnijeg zalogu ili posebnog svojinskog prava izvršena prije predaje posjeda stvari iz tačke a) ovog stava licu koje je u toj registraciji označeno kao založni dužnik.

Pravo prvenstva između zalogu i posebnog svojinskog prava koji ispunjavaju uslove iz tač. a) i b) stava 1. ovog člana određuje se na osnovu redoslijeda kojim su registracije izvršene.

Stav 1. ovog člana ne primjenjuje se na posebno svojinsko pravo lica koje je kupilo stvar od lica koje je nakon toga tu stvar dalo u zakup ili prodalo s pravom zadržavanja svojine.

3. Pravo prvenstva kupca i zakupca

Član 9

Ukoliko ovim članom nije drugačije određeno:

a) zalog nastao u skladu sa članom 4. ovog zakona ima pravo prvenstva nad pravima kasnijeg kupca, odnosno zakupca obezbjeđenja; i

b) posebno svojinsko pravo, odnosno srodno pravo ima pravo prvenstva nad pravima kupca, odnosno zakupca obezbjeđenja ukoliko je registracija tog posebnog svojinskog prava, odnosno srodnog prava, izvršena prije nego što je kupac, odnosno zakupac stekao svoje pravo na tom obezbjeđenju.

Pravo kupca, odnosno zakupca obezbjeđenja ima pravo prvenstva nad posebnim svojinskim pravom ili srodnim pravom ukoliko registracija tog posebnog svojinskog prava, odnosno srodnog prava, nije izvršena prije nego što je kupac, odnosno zakupac stekao svoje pravo na tom obezbjeđenju.

Pravo kupca, odnosno zakupca obezbjeđenja ima pravo prvenstva nad pravom založnog povjerioca u odnosu na bilo koji kredit koji im je isplaćen od strane založnog povjerioca, nakon što je ovaj stekao saznanje o postojanju prava kupca, odnosno zakupca. Založni povjerilac oslobođen je obaveze da isplati kredit ukoliko kupac, odnosno zakupac imaju pravo prvenstva na osnovu ovog stava.

Zalog, srodno pravo, odnosno posebno svojinsko pravo na stvari prestaje da postoji, kada tu stvar kupac kupi u okviru uobičajenog načina poslovanja prodavca. Ovo je slučaj čak i kada je, u vrijeme kupovanja stvari koja je predmet zalog, kupac imao saznanja o postojanju ili registraciji zalog, srodnog prava, odnosno posebnog svojinskog prava.

Pravo zakupca, koji u okviru uobičajenog načina poslovanja zakupodavca zakupi obezbjeđenje, ima pravo prvenstva nad zalogom, srodnim pravom, odnosno posebnim svojinskim pravom na tom obezbjeđenju. Pravo zakupca zadržava pravo prvenstva čak i u slučaju kada je u vrijeme nastanka zakupa na stvari koja je predmet zalog zakupac imao saznanje o postojanju ili registraciji ovih prava.

Zalog, srodno pravo, odnosno posebno svojinsko pravo prestaje da postoji na stvari koja je kupljena, ukoliko je vrijednost te stvari jednaka ili niža od iznosa određenog Pravilnikom o zalozima. Ovo je slučaj bez obzira da li je zalog, srodno pravo, odnosno posebno svojinsko pravo registrovano.

Član 9. ovog zakona ne primjenjuje se na pravo definisano u članu 2. "Glavni izrazi", "posebno svojinsko pravo" tačka c) ovog zakona.

4. Pravo prvenstva zaposlenika kod založnog dužnika

Član 10

Ukoliko drugačije nije određeno stavom 2. ovoga člana, potraživanje zaposlenika kod založnog dužnika po osnovu neisplaćenih plata ima pravo prvenstva nad zalogom samo do iznosa od šest neisplaćenih minimalnih plata.

Zalog, odnosno posebno svojinsko pravo koji imaju pravo prvenstva u skladu sa posebnim pravilima o pravu prvenstva iz člana 8. stav 1. ovog zakona, takođe imaju pravo prvenstva i nad potraživanjem po osnovu neisplaćenih plata zaposlenika kod založnog dužnika.

5. Pravo prvenstva u odnosu na buduće isplate

Član 11

Ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno, zalog i njegovo pravo prvenstva obezbjeđuje cjelokupni iznos kredita odobren prije ili poslije zaključenja ugovora o zalogu, kao i kamate i troškove kredita kako je to određeno ugovorom o zalogu.

Zalog, srodno pravo, odnosno posebno svojinsko pravo i njihovo pravo prvenstva obezbjeđuje i troškove izvršenja kao i troškove zaštite i održavanja obezbjeđenja.

6. Pravo prvenstva na obezbjeđenju pričvršćenom za nepokretnu stvar

Član 12

Zalog, srodno pravo, odnosno posebno svojinsko pravo na obezbjeđenju koje je registrovano prije nego što je to obezbjeđenje pričvršćeno za nepokretnu stvar, ima pravo prvenstva nad bilo kojim pravom na tom obezbjeđenju koje je nastalo kao posljedica spajanja.

Zalog, srodno pravo, odnosno posebno svojinsko pravo prestaje da postoji kada obezbjeđenje bude ugrađeno u građevinu kao građevinski materijal.

Zalog na obezbjeđenju koje predstavlja usjeve ima pravo prvenstva nad svakim pravom na nepokretnost koje se proteže i na usjeve, a koje je nastalo time što su usjevi bili uzgojeni na toj nepokretnosti.

7. Pravo prvenstva na obezbjeđenju spojenom za drugu pokretnu stvar

Član 13

Zalog, srodno pravo, odnosno posebno svojinsko pravo, koje je registrovano prije nego što je obezbjeđenje spojeno za drugu pokretnu stvar, ima pravo prvenstva nad bilo kojim pravom na tom obezbjeđenju koje je nastalo kao posljedica spajanja, ali samo u slučaju da se to obezbjeđenje može odvojiti bez bitnog oštećenja te pokretne stvari.

8. Pravo prvenstva u odnosu na trgovačke vrijednosne papire uređene drugim zakonima

Član 14

Ukoliko je trgovački vrijednosni papir, koji u smislu ovog zakona predstavlja korist od obezbjeđenja, predat u posjed nekom licu, taj posjednik ima pravo prvenstva nad zalogom, odnosno posebnim svojinskim pravom koje postoji na tom trgovačkom vrijednosnom papiru, bez obzira da li je taj zalog, odnosno posebno svojinsko pravo registrovano. Ovo pravo prvenstva postoji samo ako je posjednik dao neku vrijednost u zamjenu za taj trgovački vrijednosni papir i nema saznanja o tom zalogu, odnosno posebnom svojinskom pravu u momentu sticanja posjeda nad tim trgovačkim vrijednosnim papirom.

9. Promjena reda prvenstva

Član 15

Založni povjerilac, odnosno nosilac posebnog svojinskog prava, odnosno srodnog prava može ugovorom u pismenoj formi sa dužnikom ili drugim licem izmijeniti ili se odreći prava prvenstva zasnovanog u skladu sa ovim zakonom, u korist nekog trećeg lica, odnosno grupe lica.

IV - REGISTAR ZALOGA

1. Registar zaloga

Član 16

Registar zaloga osniva se u cilju registracije i dobijanja informacija o zalozima, posebnim svojinskim pravima, srodnim pravima, stranim pravima i ranije stečenim pravima u skladu sa ovim zakonom, kao i svakim drugim zakonom koji traži ili dozvoljava njihovu registraciju u Registru zaloga.

Registar zaloga vodi Kancelarija za registar, koji se osniva kao osnovna organizaciona jedinica u sastavu Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine.

Ministar pravde imenuje šefa Registra zaloga, zamjenika Šefa registra zaloga, i državne službenike zaposlenike u Registru zaloga, saglasno Pravilniku o zalozima.

Šef Registra zaloga rukovodi radom Registra zaloga.

2. Pravilnik o zalozima

Član 17

Ministar pravde donosi propise kojima se uređuju pitanja i daju bliža uputstva koja se odnose na:

- a) dužnosti šefa Registra zaloga;
- b) sjedište i radno vrijeme Registra zaloga;
- c) iznos i način plaćanja taksi za usluge Registra zaloga;
- d) postupak, sadržaj i brisanje registracije;

- e) postupak, i sadržaj pretrage registrovanih podataka;
- f) izgled i sadržaj pismenih izvoda koje izdaje Registar zaloga, što uključuje "Potvrdu o registraciji" i "Potvrdu o rezultatu pretrage";
- g) način na koji obezbjeđenje, uključujući i korist od obezbjeđenja, treba da bude opisano u registraciji, kao i koje vrste obezbjeđenja moraju biti opisane serijskim brojem;
- h) pravilo o tome šta se smatra serijskim brojem, jedinstvenim matičnim brojem, odnosno poreskim brojem pravnog lica;
- i) vremenski rok u kojem je registracija važeća;
- j) novčani iznos iz člana 9. stav 6. ovog zakona (stvar male vrijednosti), iznos iz člana 22. stav 2. ovog zakona (pravo tražiti informacije) i iznos iz člana 23. st. 2. i 7. ovog zakona (propuštanje brisanja ili izmjene registracije);
- k) organ, odnosno organe određene da vode operacije Registra zaloga;
- l) u cilju registracije, definisanje svakog nedefinisanog izraza korištenog u ovom zakonu ukoliko se za tim ukaže potreba;
- m) druga pitanja koja doprinose efikasnom radu Registra zaloga; i
- n) postupak za prodaju obezbjeđenja putem javne prodaje, odnosno prodaje neposrednom pogodbom.

3. Registracija

Član 18

Registraciji i izmjeni registracije, kao i pretragama dodjeljuju se brojevi koji ukazuju na vrijeme i redoslijed kojima su izvršene.

Registracija može da bude izvršena prije ili poslije ispunjenja bilo kojeg od uslova iz člana 4. stav 1. tač. b), c) i d) ovog zakona.

Registracija posebnog svojinskog prava može da bude izvršena prije ili poslije nastanka tog prava. Nakon izvršene registracije, lice može tražiti izvod iz Registra zaloga u vidu Potvrde o registraciji, odnosno Potvrde o rezultatu pretrage.

Šef Registra zaloga dužan je da izda traženi izvod iz Registra zaloga, ukoliko je tražilac prije ili istovremeno sa podnošenjem zahtjeva platio propisanu taksu.

Registar zaloga sa podacima mora da bude dnevno dostupan zainteresovanim građanima u ministarstvima pravde entiteta, što će biti uređeno Pravilnikom o zalozima.

4. Pretrage u Registru zaloga

Član 19

Potvrda o rezultatu pretrage može se izdati na osnovu sljedećih kriterijuma:

- a) jedinstvenog matičnog broja, odnosno poreskog broja pravnog lica;
- b) serijskog broja stvari u slučaju kada Pravilnik o zalozima zahtijeva da stvar bude opisana serijskim brojem;
- c) registracionim brojem koji je dodijeljen od Registra zaloga.

Šef Registra zaloga dužan je da izda traženi izvod iz Registra zaloga, ukoliko je tražilac prije ili istovremeno sa podnošenjem zahtjeva platio propisanu taksu.

5. Valjanost registracije

Član 20

Registracija, kao i izmjena registracije valjana je samo ukoliko:

- a) nije istekla, odnosno nije brisana u skladu sa ovim zakonom i Pravilnikom o zalozima;
- b) sadrži opis obezbjeđenja koji je u skladu sa Pravilnikom o zalozima;

- c) se može pronaći u Registru zaloga pretragom na osnovu serijskog broja obezbjeđenja, ukoliko se odnosi na obezbjeđenje za koje Pravilnik o zalozima traži da bude opisano serijskim brojem; i
- d) se može pronaći u Registru zaloga pretragom na osnovu jedinstvenog matičnog broja, odnosno poreskog broja pravnog lica koje je u registraciji označeno kao založni dužnik, ukoliko se odnosi na obezbjeđenje za koje Pravilnik o zalozima ne traži da bude opisano serijskim brojem.

Kada lice označeno kao založni dužnik u registraciji koja se odnosi na obezbjeđenje koje se ne označava serijskim brojem promijeni jedinstveni matični broj ili poreski broj pravnog lica ili izvrši prenos svojine na obezbjeđenju, ta registracija ostaje važeća. Ali ipak, registracija postaje nevažeća ukoliko lice koje je u registraciji označeno kao založni povjerilac sazna o promjeni jedinstvenog matičnog broja, poreskog broja pravnog lica ili prenosu svojine, a ne izvrši promjenu registracije kako bi ona uključivala promijenjeni jedinstveni matični broj ili poreski broj pravnog lica u roku od 15 dana od dana saznanja.

6. Dokazivanje podataka koji se nalaze u Registru zaloga

Član 21

Postojanje i sadržaj bilo kog podatka koji se nalazi u Registru zaloga može se dokazivati isključivo odgovarajućim izvodom izdatim od strane Registra zaloga.

Dokument, koji ukazuje na to da je izdat od strane Registra zaloga u formi propisanoj Pravilnikom o zalozima, smatra se izdatim od strane Registra zaloga i ima karakter i dokaznu snagu javne isprave u pogledu činjenica koje su u njemu sadržane ukoliko se ne dokaže suprotno.

7. Pravo na traženje informacija

Član 22

Lice, koje je u registraciji označeno kao založni dužnik ili od njega na osnovu punomoći ovlašćeno lice, ima pravo da od lica, koje je u toj registraciji označeno kao založni povjerilac, traži:

- a) kopiju ugovora o zalogu, odnosno ugovora na osnovu kojeg je zasnovano posebno svojinsko pravo, ranije stečeno pravo ili strano pravo;
- b) pismenu izjavu o uslovima otplate počevši od dana koji je označen u tom zahtjevu pa nadalje;
- c) da odobri ili ažurira popis stvari od kojih se sastoji obezbjeđenje počevši od dana koji je označen u tom zahtjevu pa nadalje; i
- d) da odobri ili ažurira izjavu koja sadrži iznos obaveze koja je obezbijedena zalogom, odnosno iznos duga po osnovu ugovora kojim je nastalo posebno svojinsko pravo, ranije stečeno pravo, odnosno strano pravo, počevši od dana koji je označen u tom zahtjevu pa nadalje.

Lice, kojem je u skladu sa ovim članom zahtjev upućen, obavezno je da zahtjevu udovolji u roku od 15 dana od dana prijema. Taksa za svaki pojedini zahtjev upućen u skladu sa ovim članom određuje se Pravilnikom o zalozima. Lice koje je podnijelo zahtjev ima pravo na jedan besplatan odgovor od strane lica kojem je zahtjev upućen u toku bilo kojeg vremenskog roka od 6 mjeseci.

Ukoliko lice kojem je zahtjev upućen bez valjanog razloga ne izvrši svoju obavezu iz stava 2. ovog člana, podnositelj zahtjeva može se obratiti sudu da izda rješenje kojim se nalaže brisanje registracije zaloga, posebnog svojinskog prava, ranije stečenog prava, odnosno stranog prava kako je naznačeno u tom zahtjevu.

Nakon prijema rješenja, šef Registra zaloga izvršiće brisanje registracije, kako je to naloženo rješenjem.

8. Brisanje registracije

Član 23

Ukoliko se registracija odnosi na stvar, gdje lice označeno u toj registraciji kao založni dužnik koristi tu stvar za lične ili porodične potrebe, ta registracija mora da bude brisana od strane lica označenog u toj registraciji kao založni povjerilac, u roku od 15 dana od dana ispunjenja svih obaveza na koje se ta registracija odnosi.

Lice koje ne ispuni obavezu iz stava 1. ovoga člana mora da plati licu, koje je u toj registraciji označeno kao založni dužnik, novčani iznos određen Pravilnikom o zalozima kao i pričinjenu štetu.

Lice koje je u registraciji navedeno kao založni dužnik, odnosno svako drugo lice koje je vlasnik založene stvari na koju se ta registracija odnosi, ima pravo da uputi pismeni zahtjev za brisanje, odnosno izmjenu registracije licu navedenom kao založni povjerilac u toj registraciji u slučaju:

- a) kada su sve obaveze na koje se ta registracija odnosi ispunjene;
- b) kada se opis stvari koja je predmet zaloga odnosi na:
  - b1) potraživanje koje nije preneseno; ili
  - b2) stvar koja nije predmetom srodnog prava u korist lica koje je u toj registraciji označeno kao založni povjerilac; ili
  - b3) stvar koja nije obezbjeđenje iz ugovora o zalogu, ugovora kojim je nastalo ranije stečeno pravo, odnosno ugovora kojim nastaje strano pravo, zaključenog između lica označenih u toj registraciji kao založni povjerilac i založni dužnik; ili
  - b4) stvar koja nije predmet ugovora kojim je nastalo posebno svojinsko pravo, zaključenog između lica označenih u toj registraciji kao založni povjerilac i založni dužnik; ili
- c) kada ne postoji ugovor o zalogu, ugovor kojim nastaje posebno svojinsko pravo, ranije stečeno pravo, odnosno strano pravo između lica označenih u toj registraciji kao založni povjerilac i založni dužnik.

Lice označeno u registraciji kao založni povjerilac obavezno je da ispuni zahtjev iz stava 3. ovog člana u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva. Založni povjerilac ne može zaračunati troškove ili prihvatiti plaćanja za ispunjavanje ovih obaveza.

Ukoliko registracija nije brisana, odnosno izmijenjena u skladu sa zahtjevom, podnosilac zahtjeva iz stava 3. ovog člana može se obratiti sudu za izdavanje odgovarajućeg rješenja za brisanje, odnosno izmjenu registracije.

Sud će donijeti odgovarajuće rješenje u roku od 8 dana od dana podnošenja prijedloga za izdavanje tog rješenja.

Ukoliko je sud donio rješenje, založni povjerilac koji nije ispunio naloženu obavezu, mora da plati licu koje je podnijelo zahtjev za brisanje novčani iznos određen Pravilnikom o zalozima, kao i naknadu za pričinjenu štetu.

9. Odbijanje, promjena i brisanje registracije

Član 24

Šef Registra zaloga može da odbije registraciju ukoliko, po njegovom mišljenju, ona nije u saglasnosti sa ovim zakonom ili Pravilnikom o zalozima. Šef Registra zaloga mora da izda obavještenje podnosiocu u digitalnoj formi navodeći razloge zbog kojih je registracija odbačena.

Ukoliko, po mišljenju Šefa registra zaloga, postoje okolnosti koje dovode do toga da nije cjelishodno da Registar zaloga obavlja jednu ili više svojih aktivnosti, uključujući obavljanje registracija i pretraga, šef Registra zaloga može privremeno obustaviti takve aktivnosti. Privremena obustava traje sve dok, po mišljenju šefa Registra zaloga, traju okolnosti koje su je izazvale.

Šef Registra zaloga izvršiće promjenu ili brisanje registracije iz Registra zaloga u slučaju:

- a) isteka vremena trajanja registracije;
- b) prijema valjanog zahtjeva kojim se traži promjena ili brisanje registracije;
- c) prijema sudskog rješenja kojim se nalaže promjena ili brisanje registracije.

V - POVREDE OBAVEZA IZ UGOVORA O ZALOGU I IZVRŠENJE

1. Primjena Glave V ovog zakona i nadležnost suda

Član 25

Glava V ovog zakona primjenjuje se samo na izvršenje prava iz ugovora o zalogu ili ugovora kojim je zasnovano strano pravo u obliku zalogu. Ukoliko je drugim zakonom tako određeno, Glava V ovog zakona primjenjuje se i na druga prava.

Za postupak izvršenja iz ovog zakona nadležni su izvršni sudovi koji su nadležni za izvršenje prema zakonima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Brčko Distrikt).

Na pitanja izvršenja koja nisu uređena ovim zakonom na odgovarajući način primjenjuju se odredbe zakona entiteta i Brčko Distrikta kojima se uređuje izvršni postupak, ukoliko to nije u suprotnosti sa ovim zakonom.

Protiv rješenja izvršnog suda donesenog na osnovu ove glave nije dopušten pravni lijek, osim u slučajevima predviđenim u članu 27. stav 1. ovog zakona.

Ukoliko nije drugačije određeno u ovoj glavi:

a) podnošenje zahtjeva u skladu sa članom 27. stav 1. ovog zakona nema uticaja na izvršenje uređeno ovom glavom; i

b) jedino rješenje izdato od strane izvršnog suda u skladu sa članom 27. stav 2. ovog zakona ima uticaja na izvršenje uređeno ovom glavom.

Strana koja smatra da je oštećena u postupku izvršenja iz ovog zakona, zaštitu svojih prava vrši tužbom u parničnom postupku. Pokretanje parničnog postupka nema uticaja na postupak izvršenja u skladu sa ovim zakonom.

Svako obavještenje koje se pominje u Glavi V ovog zakona mora biti u pismenoj formi i može biti dostavljeno jedino lično, putem telefaksa, preporučenom poštom ili kurirom.

2. Izvršenje

Član 26

Postupak izvršenja pokreće se na zahtjev založnog povjerioca nakon što založni dužnik povrijedi obaveze iz ugovora o zalogu. Izvršenje u skladu sa odredbama ove glave moguće je samo ukoliko založni povjerilac dostavi izvršnom sudu ugovor o zalogu i Potvrdu o registraciji. Navedena Potvrda o registraciji je izvršni naslov.

U svom prijedlogu za izvršenje, založni povjerilac mora predložiti jedno od sljedećeg:

a) da sudski izvršilac oduzme obezbjeđenje u cilju njegove prodaje od strane založnog povjerioca; ili

b) da sudski izvršilac oduzme i proda obezbjeđenje.

U slučaju povrede obaveze iz ugovora o zalogu od strane založnog dužnika, založni povjerilac može oduzeti obezbjeđenje lično i bez pomoći sudskog izvršioca, ali samo nakon što je založni dužnik dao pismeni pristanak na to. Za valjanost ovog pristanka nije potrebna notarska obrada, odnosno ovjera, niti ovjera kod suda ili opštinske službe.

Kada založni povjerilac podnese izvršnom sudu prijedlog iz stava 2. tačka a) ovog člana, sud mora izdati rješenje u roku od 8 dana od dana podnošenja prijedloga. Ovo rješenje o izvršenju uputiće sudskog izvršioca da oduzme obezbjeđenje koje je opisano u ugovoru o zalogu i preda ga založnom povrierocu ili od njega ovlašćenom licu u cilju prodaje obezbjeđenja.

Kada založni povjerilac podnese izvršnom sudu prijedlog iz stava 2. tačka b) ovog člana, sud mora izdati rješenje u roku od 8 dana od dana podnošenja prijedloga. Ovo rješenje o izvršenju uputiće sudskog izvršioca da oduzme i proda obezbjeđenje koje je opisano ugovorom o zalogu.

Sudski izvršilac mora da oduzme obezbjeđenje u roku koji ne može biti duži od 8 dana od dana donošenja rješenja u skladu sa stavom 4. ili 5. ovog člana, bez obzira da li je pravni lijek iz člana 27. stav 1. ovog zakona uložen. Sudski izvršilac mora dostaviti založnom dužniku rješenje o izvršenju u momentu oduzimanja obezbjeđenja i nije obavezan dati prethodno obavještenje o oduzimanju bilo kojem licu uključujući i založnog dužnika.

Sudski izvršilac je u cilju sticanja posjeda nad obezbjeđenjem ovlašten ući u svaki prostor (zatvoreni ili otvoreni) gdje se ono nalazi.

Najkasnije u roku od 8 dana od dana kada je stekao posjed nad obezbjeđenjem u skladu sa bilo kojom odredbom ovog člana, založni povjerilac mora dostaviti obavještenje o sticanju posjeda založnom dužniku, kao i svakom licu koje je navedeno kao založni povjerilac u svakoj registraciji koja

se odnosi na isto obezbjeđenje, a koje je uneseno u bazu podataka Registra zalogu prije dana davanja obavještenja.

3. Prava ugovornih strana na zaštitu

Član 27

Samo nakon oduzimanja obezbjeđenja, lice čija su prava uključena ili pogođena izvršenjem založnog prava, može se obratiti izvršnom sudu sa zahtjevom da:

- a) obustavi izvršni postupak na osnovu činjenice da založni dužnik nije povrijedio obaveze iz ugovora o zalogu, i naloži vraćanje obezbjeđenja založnom dužniku;
- b) privremeno ili trajno stavi van snage pravo založnog povjerioca da proda obezbjeđenje;
- c) založnom povjeriocu da uputstva o bilo kojem pitanju u vezi sa izvršenjem založnog prava i naloži da se ponaša u skladu sa jednim ili više proceduralnih pravila određenih ovim zakonom;
- d) oslobodi neko lice obaveze poštivanja jednog ili više proceduralnih pravila određenih ovim zakonom, ukoliko je poštivanje tih pravila postalo nesvrshodno;
- e) produži bilo koji rok iz Glave V ovog zakona kojeg se založni povjerilac mora pridržavati;
- f) od nekog lica zahtijeva da nadoknadi drugom licu troškove koje je to lice pretrpjelo uslijed prokretanja neosnovanog postupka pred sudom; ili
- g) izmijeni diobu novca dobijenog prodajom obezbjeđenja u odnosu na predloženu diobu navedenu u obavijesti iz člana 32. stav 1. ovog zakona.

Izvršni sud izdaće traženo rješenje u roku od 8 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stava 1. ovog člana.

4. Naplata potraživanja ili finansijskog instrumenta

Član 28

Kada je obezbjeđenje u vidu potraživanja, založni povjerilac ima pravo dati obavještenje dužniku iz potraživanja da izvrši plaćanje založnom povjeriocu. U tom slučaju, dužnik potraživanja mora izvršiti plaćanje iznosa potraživanja založnom povjeriocu.

Kada je obezbjeđenje vrijednosni papir, založni povjerilac ima pravo dati obavještenje dužniku iz vrijednosnog papira da izvrši plaćanje založnom povjeriocu. U tom slučaju, dužnik iz vrijednosnog papira mora izvršiti plaćanje iznosa potraživanja založnom povjeriocu u skladu sa uslovima iz vrijednosnog papira.

Kada je založni povjerilac u isto vrijeme i dužnik potraživanja ili dužnik iz vrijednosnog papira može se naplatiti bez prethodnog obavještenja.

Nakon odbijanja razumnih troškova naplate, založni povjerilac mora ostatak novca koji je dobijen kao rezultat transakcija iz st. 1, 2. ili 3. ovog člana iskoristiti za namirenje obaveze koja je obezbijedena zalogom.

5. Obavještenje o prodaji i prodaja obezbjeđenja

Član 29

Najmanje 15 dana prije prodaje obezbjeđenja, lice kojem je rješenjem o izvršenju određeno da proda obezbjeđenje mora dati obavještenje o prodaji založnom dužniku, svakom licu za koje zna da ima pravo na tom obezbjeđenju, kao i svakom licu koje je prije izdavanja obavještenja u valjanoj registraciji o prodaji označeno kao založni povjerilac.

Obavještenje o prodaji mora sadržavati:

- a) opis obezbjeđenja;
- b) neplaćeni iznos obaveze obezbijedene zalogom;
- c) iznos pripadajućih troškova ili, ukoliko iznos troškova još nije poznat, njihovu realnu procjenu;
- d) obavještenje o pravu da se obezbjeđenje iskupi kako je određeno ovim zakonom;

- e) obavještenje da će obezbjeđenje biti prodato ukoliko ne bude bilo iskupljeno; i
- f) datum, mjesto i vrijeme prodaje putem javne aukcije ili mjesta gdje će zatvorene ponude za tender biti dostavljene i datum nakon kojeg ponude za tender neće biti prihvatane.

Obavještenje o prodaji nije potrebno u slučaju:

- a) kada bi obezbjeđenje značajno izgubilo na vrijednosti ukoliko se odmah ne proda;
- b) kada su troškovi vezani za održavanje i uskladištenje obezbjeđenja nesrazmjerno visoki u odnosu na njegovu vrijednost; ili
- c) kada je izvršni sud odredio da obavještenje nije potrebno.

Obezbjeđenje može biti prodano kao cjelina ili u utrživim jedinicama:

- a) na javnoj prodaji, uključujući aukciju ili zatvoreni tender, od strane sudskog izvršioca ili od strane založnog povjerioca; ili
- b) putem neposredne pogodbe od strane založnog povjerioca, ukoliko ugovor o zalogu predviđa neposrednu pogodbu kao način prodaje ili je ona određena od strane izvršnog suda.

Ukoliko nije drugačije određeno od strane izvršnog suda, založni povjerilac će javnu prodaju, odnosno prodaju neposrednom pogodbom izvršiti na način koji je u skladu sa opšteprihvaćenim tržišnim standardima za prodaju stvari iste vrste kao što je obezbjeđenje. Založni povjerilac nije obavezan angažovati sudskog vještaka radi procjene vrijednosti obezbjeđenja. Postupak za prodaju obezbjeđenja putem javne prodaje, odnosno prodaje neposrednom pogodbom uređen je Pravilnikom o zalozima .

Založni povjerilac može kupiti stvar ili njen dio samo putem javne prodaje koju vodi sudski izvršilac.

Svako lice koje ima pravo prvenstva na obezbjeđenju u odnosu na založnog povjerioca koji drži obezbjeđenje u posjedu ima prvenstveno pravo da uzme, te zadrži obezbjeđenje u posjedu i proda ga, bez obzira da li je pokrenuto izvršenje.

6. Novac dobijen prodajom obezbjeđenja

Član 30

Založni povjerilac, odnosno sudski izvršilac koji je prodao obezbjeđenje položiće iznos novca, koji je preostao nakon odbitka troškova preuzimanja posjeda, održavanja i prodaje obezbjeđenja, na poseban depozitni račun otvoren u banci u BiH u skladu sa Pravilnikom o zalozima.

Novčani iznos koji predstavlja troškove iz stava 1. ovog člana biće bez odgađanja isplaćen licu koje je snosilo te troškove.

7. Prava savjesnog kupca

Član 31

Savjestan kupac, koji u dobroj vjeri kupi stvar na prodaji u skladu sa članom 29. ovog zakona i stekne posjed stvari, pribavlja svojину na stvari oslobođeno od bilo kakvih tereta, bez obzira da li je prodavac ispunio uslove uređene ovim zakonom.

8. Dioba nakon prodaje

Član 32

U roku od 8 dana od dana prodaje obezbjeđenja, založni povjerilac ili sudski izvršilac mora založnom dužniku, svakom licu za koje zna da ima pravo na tom obezbjeđenju, kao i svakom licu koje je prije izdavanja obavještenja u valjanoj registraciji označeno kao založni povjerilac, dati obavještenje koje sadrži sljedeće informacije:

- a) iznos novca dobijen prodajom obezbjeđenja, kao i ime i mjesto banke u koju je novac deponovan, u skladu sa odredbama ovog zakona;
- b) iznos koji je utrošen na podmirenje troškova iz člana 30.stav 1. ovog zakona;
- c) način na koji će novac dobijen prodajom biti raspodijeljen; i

d) da će, ukoliko sudu ne bude podnesen zahtjev u skladu sa članom 27. stav 1. tačka g) ovog zakona, u roku od 15 dana od dana davanja obavještenja, novac dobijen prodajom biti raspodijeljen onako kako je to navedeno u obavještenju.

U skladu sa članom 27. stav 1. ovog zakona, novac iz člana 30. stav 1. ovog zakona mora se raspodijeliti u skladu sa odredbama ovog zakona koje uređuju prava prvenstva.

Ukoliko izvršni sud ne odredi drugačije u skladu sa članom 27. stav 2. ovog zakona, založni povjerilac, koji novac dobijen prodajom obezbjeđenja ne raspodijeli u skladu sa stavom 2. ovog člana, dužnik je svakog lica koje je uložilo zahtjev sudu u skladu sa članom 27. stav 1. tačka g) ovog zakona i koje je pretrpjelo štetu izazvanu propuštanjem od strane založnog povjerioca.

9. Namirenje zadržavanjem stvari

Član 33

Nakon povrede obaveza iz ugovora o zalogu, založni povjerilac može licu koje ima pravo na obavještenje na osnovu člana 29. ovog zakona predložiti da zadrži obezbjeđenje u cilju namirenja potraživanja ili dijela potraživanja koje je obezbijeđeno zalogom.

Ukoliko je obavještenje o odbijanju prijedloga dostavljeno založnom povjeriocu u roku od 15 dana od dana prijema prijedloga iz stava 1. ovog člana, založni povjerilac ne može zadržati obezbjeđenje i mora ga prodati u skladu sa odredbama ovog zakona.

Ukoliko nije dostavljeno obavještenje o odbijanju prijedloga založnom povjeriocu u roku od 15 dana od dana prijema prijedloga iz stava 1. ovog člana, smatra se da je založni povjerilac neopozivo izabrao pravo da zadrži stvar u cilju namirenja potraživanja u skladu sa svojim prijedlogom. U ovom slučaju, založni povjerilac stiče pravo svojine na stvari koja time postaje oslobođena od bilo kakvih prava lica kojima je prijedlog bio upućen.

10. Pravo na iskup obezbjeđenja

Član 34

U bilo koje vrijeme prije prodaje obezbjeđenja, založni dužnik ili lice sa nižim pravom prvenstva mogu dovesti do prestanka zaloga ispunjenjem neizmirenog dijela obaveze koja je obezbijeđena tim zalogom.

VI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

1. Primjena pravila međunarodnog privatnog prava

Član 35

Valjanost stranog prava na obezbjeđenju u vidu tjelesne stvari određuje se prema pravu zemlje u kojoj se stvar nalazila kada je pravo zasnovano.

Valjanost stranog prava na obezbjeđenju u vidu potraživanja određuje se prema pravu zemlje u kojoj se založni dužnik ili ustupilac nalazio kada je pravo zasnovano.

Ukoliko u ovom članu nije drugačije određeno, strano pravo se u svrhu registracije, određenja prava prvenstva i izvršenja smatra zalogom, odnosno posebnim svojinskim pravom nastalim u BiH.

Strano pravo na obezbjeđenju u vidu tjelesne stvari, koje je registrovano u Registru zaloga u roku od 15 dana od dana kada je to obezbjeđenje uneseno na teritoriju BiH, smatra se registrovanim od dana kada je to obezbjeđenje uneseno na teritoriju BiH.

Strano pravo na obezbjeđenju u vidu potraživanja, koje je registrovano u Registru zaloga u roku od 15 dana od dana kada je založni dužnik uspostavio prebivalište ili sjedište na teritoriji BiH, smatra se registrovanim od dana kada je založni dužnik uspostavio prebivalište ili sjedište na teritoriji BiH.

Kupac, odnosno zakupac obezbjeđenja ima pravo prvenstva nad stranim pravom na obezbjeđenju ukoliko strano pravo nije registrovano u Registru zaloga prije nego što je kupac, odnosno zakupac stekao pravo na tom obezbjeđenju. U ovom slučaju se ne primjenjuju st. 4. i 5. ovog člana.

2. Ranije stečena prava

Član 36

Ovaj zakon ne uređuje:

- a) zasnivanje, valjanost i izvršenje ranije stečenih prava; i
- b) prava prvenstva između suprotstavljenih ranije stečenih prava ili drugih prava nastalih prije stupanja na snagu ovog zakona.

Ovaj zakon uređuje pravo prvenstva između ranije stečenog prava i:

- a) zaloga, srodnog prava, odnosno posebnog svojinskog prava zasnovanog nakon stupanja na snagu ovog zakona; i
- b) stranog prava koje je registrovano u skladu sa ovim zakonom.

Ranije stečeno pravo, koje je registrovano u Registru zaloga u roku od 210 dana od dana kada je ovaj zakon stupio na snagu, smatra se registrovanim na dan kada je ovaj zakon stupio na snagu.

Kupac, odnosno zakupac obezbjeđenja ima pravo prvenstva nad ranije stečenim pravom na obezbjeđenju, ukoliko ranije stečeno pravo nije registrovano u Registru zaloga prije nego što je kupac, odnosno zakupac stekao pravo na tom obezbjeđenju. U tom slučaju, stav 3. ovog člana se ne primjenjuje.

3. Ponašanje u izvršavanju obaveza i ostvarenju prava

Član 37

Sva prava, dužnosti i obaveze koji su sadržani u ovom zakonu ili proističu iz ugovora o zalogu, ugovora kojim je zasnovano posebno svojinsko pravo, odnosno ugovora kojim je zasnovano strano pravo, moraju se ostvarivati u dobroj vjeri i u skladu sa standardima ponašanja koji su opšteprihvaćeni na tržištu na kojem se pravni posao odvija.

4. Sukob sa drugim zakonima

Član 38

U slučaju da je ovaj zakon u suprotnosti sa drugim zakonima u BiH, primjenjivaće se ovaj zakon.

5. Stupanje na snagu

Član 39

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objaviće se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta.

Ovaj zakon primjenjuje se po isteku tri mjeseca od dana njegovog stupanja na snagu.

**Samostalni član Zakona o izmjenama
Okvirnog zakona o zalozima
(*"Sl. glasnik BiH", br. 54/2004*)**

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".